

Asia: OM 18/41/2016

Ulosottoon liittyvien työllistymisen kannustinloukkujen purkaminen

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Oikeusministeriö

Lausunto työryhmän mietinnöstä ulosottoon liittyvien työllistymisen kannustinloukkujen purkamisesta (OM 18/41/2017)

Oikeusministeriö on pyytänyt Työttömyyskassojen Yhteisjärjestöltä lausuntoa otsikossa mainitusta työryhmämietinnöstä.

Työryhmä esittää, että vähintään 258 päivää työttömyysetuutta saaneet ulosottovelalliset olisivat suoraan pyyntönsä perusteella oikeutettuja saamaan lykkäystä palkan ulosmittaukseen, jos he työllistyessään ovat tulorajaulosmittauksen piirissä. Esityksen tarkoituksena on kannustaa työttömänä olevia ulosottovelallisia ottamaan vastaan työtä. Yhteisjärjestö kannattaa kaikkia muutoksia, joilla kannustetaan työn vastaanottamiseen, mutta toteaa samalla, että tämän esityksen työllisyysvaikutus on hyvin pieni. Työryhmä toteaa itsekkin, että esityksen työllisyysvaikutus tulisi todennäköisesti olemaan alle tuhat henkilöä vuodessa.

Jos asiaa tarkastellaan työttömänä olevan ulosottovelallisen kannalta, esitys on perusteltu. Se kannustaa työn vastaanottamiseen, mutta niillä velallisilla, jotka esimerkiksi korkoseuraamuksen vuoksi haluavat lyhentää edelleen velkaansa, on siihen mahdollisuus.

Lykkäyksen edellytyksenä on, että velallinen on saanut vähintään 258 päivää työttömyyset-uutta. Työryhmämietinnöstä saa sen kuvan, että tällöin tarkastellaan työn vastaanottamishetken mukaista laskurin tietoa. Yhteisjärjestö kiinnittää huomiota siihen, että on joukko työttö-miä, jotka tekevät jatkuvasti sellaista osa-aikatyötä, että nollaavat laskurin jatkuvasti ja ovat samaan aikaan pitkään myös työttömyysetuuden saajina. Tällaisilla henkilöillä ei olisi oikeutta saada lykkäystä ulosmittaukseen, vaikka vastaanottaisivatkin kokoaikatyön.

Uudistus vaikuttaa myös työttömyyskassan toimintaan. Työttömyyskassa joutuu vastaamaan ulosottoviranomaisen tai jäsenen tiedusteluun työttömyyden kestosta niiden osalta, jotka eivät muutoin pysty esittämään ulosottoviranomaisella todistusta asiasta. Ottaen huomioon, että valtaosa pystyy asian todistamaan esimerkiksi työttömyyskassan sähköisestä asianhallintajärjestelmästä, muutoksen vaikutus työttömyyskassan työmäärään on kuitenkin pieni.

Muutos lisää työttömyyskassojen työtä myös sitä kautta, että ulosoton alkamis- ja päättymistilanteet lisääntyvät jonkin verran. Hakijan ansiopäiväraha saattaa olla ulosoton kohteena, joka lakkaa, jos hakija ottaa vastaan työn. Työ voi olla osa-aikaista, jolloin hakija saa edelleen ansiopäivärahaa työttömyyskassasta, mutta ulosotto lakkaa lykkäyksen vuoksi. Lykkäysajan päätyttyä ulosotto aloitetaan taas uudelleen. Yhteisjärjestö korostaa, että ulosottoviranomaisen on toimitettava näissä tilanteissa selkeä tieto työttömyyskassalle ulosmittauksen päättymisestä ja sen alkamisesta uudelleen. Työttömyyskassa ei voi seurata työsuhteen todellista jatkumista ja lykkäysajan kulumista edes niiden velallisten osalta, jotka saavat lykkäysajankin työttömyysetuutta työttömyyskassasta.

Työttömyyskassalla saattaa myös olla oma saatava ulosoton kautta perittävänä. Tältä osin esitetty muutos lykkää työttömyyskassan saatavan perintää. Koska kyseessä on kuitenkin hyvin rajallinen perinnän lykkäys, esitetyn muutoksen vaikutus työttömyyskassan toimintaan on vähäinen.

Yhteisjärjestöllä ei ole muilta osin asiassa lausuttavaa.

Työttömyyskassojen Yhteisjärjestö ry

Niina Jussila

toiminnanjohtaja

050 911 8511

niina.jussila@tyj.fi

Jussila Niina
Työttömyyskassojen Yhteisjärjestö ry